

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „доктор” по: област на висше образование 3.0. «Социални, стопански и правни науки», професионално направление 3.8. „Икономика”, научна специалност „Организация и управление на производството”

Автор на дисертационния труд: ХАВЕ ТАХИР КЯРИ, докторант към катедра „Мениджмънт и маркетинг” при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: „Управление на обществените поръчки като фактор за развитие на аграрния сектор на Косово“

Рецензент:

Доцент д-р Теодора Орфеева Паришева-Стоева, 3.0. „Социални, стопански и правни науки”, 3.7. „Администрация и управление”, Организация и управление на производството, определена за член на научното жури със заповед № РД-16-463/11.06.2020 год. от Ректора на АУ.

1. Актуалност на проблема

Представеният ми за становище дисертационен труд представлява актуално и подробно изследване на редица основни теоретични и практически въпроси, свързани с управлението на обществените поръчки като фактор за развитието на аграрния сектор на Косово. Обществените поръчки са жизненоважни за икономиката на страната и поради тази причина тези много важни публични разходи трябва да се ръководят от набор от обществени принципи, ценности, най-добри практики, закони, разпоредби и процедури.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Структурата на дисертационния труд допринася за постигането на неговата цел. Целта на това изследване е да осигури най-ефикасното, прозрачно и справедливо използване на публичните средства, повишаването на ефективността на системата за обществени поръчки, по-нататъшно хармонизиране с директивите на ЕС, както и всички други финансови източници на възлагащите органи в Косово.

С оглед постигането на поставената цел се решават следните изследователски задачи:

- ✓ Да се опише и оцени прилагането на принципите и качеството на обществените поръчки в Косово.
- ✓ Да се опише и оцени въздействието на жалбите, свързани с качеството на обществените поръчки.
- ✓ Да се опише и оцени влиянието на корупцията върху качеството на обществените поръчки.

Проучването цели целокупност и отговорност на служителите, свързани с обществени поръчки и се фокусира върху значението на прилагането на принципите на обществените поръчки в Косово, където се провежда изследването на местно ниво, а именно - общините в Косово. При обработката на емпиричната информация е използван специализираният програмен продукт SPSS.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд е изложен във въведение, три глави и заключение, разположени на 173 страници, използвана литература и приложения. Изследването е онагледено с 25 фигури и 82 таблици. Трудът е добре структуриран и включва всички необходими елементи. В дисертационния труд са цитирани 66 литературни източника. Като обем, структура, библиография и емпирични приложения, дисертацията отговаря на изискванията на *Закона за научните степени и звания*.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Обществените поръчки представляват един от стълбовете на икономическото развитие на страната, като се има в предвид, че те представляват една пета от БВП и около половината от държавния бюджет се изпълнява чрез системата за възлагането на обществени поръчки.

В представения ми за становище дисертационен труд са направени следните изводи:

- Изводи относно принципа на прозрачност;
- Изводи относно принципа на конкуренцията;
- Изводи относно принципа на равенство/недискриминация;
- Изводи на принципа на професионализма;
- Изводи относно корупцията в процеса на възлагането на обществени поръчки, както и заключения относно качеството на процеса на възлагането на обществени поръчки.

На база формулираните изводи, докторантът предлага следните препоръки:

- ✓ Препоръки относно цялостната информация, свързана с аспектите на обществените поръчки, победителя в търга и причината за избрания победител, да е достъпна онлайн, като се елиминират неудобствата, които конкурентите биха могли да имат.
- ✓ Тъй като операторите са заявили, че крайният срок за получаването на тръжната документация не е достатъчен за подготовката на необходимите документи, докторантът препоръчва този срок да бъде удължен, за да могат операторите да подготвят необходимата документация и да подадат заявленията навреме.
- ✓ Тъй като принципът на прозрачност влияе върху качеството на обществените поръчки, докторантът препоръчва този принцип да бъде доразвит чрез въздействие върху качеството на процеса на възлагане.
- ✓ Препоръки да се вземат мерки за намаляване на корупцията в процеса на възлагането на обществени поръчки, налагайки строги санкции в случай на нарушаване на трудовата етика.

5. Приноси на дисертационния труд.

В дисертационния труд могат да се открият следните приноси с научен и приложен характер:

1. Изясняване на същността на управлението на обществените поръчки в аграрния сектор;

2. Разработване на концептуална рамка за оценка на въздействието на управлението на обществените поръчки като икономически фактор, свързан с развитието на аграрния сектор на Косово;
3. Анализ и оценка на въздействието на управлението на обществените поръчки като икономически фактор за развитието на аграрния сектор на Косово;
4. Препоръки за подобряване на управлението на обществените поръчки като ключов фактор за развитието на селското стопанство на Косово.

6. Критични бележки и въпроси.

Нямам критични бележки към работата на докторанта.

7. Публикувани статии и цитирания.

Хаве Тахир Кяри има четири /4/ статии, в които участва като автор:

1. Hava Qarri. Motivation Of Employees. Knowledge – International Journal, vol.31.05, June, 2019, pp. 1625-1628, ISSN 2545-4439 ISSN 1857-923X
2. Hava Qarri. Motivation For Good Behaviour . Knowledge – International Journal, vol.31.05, June, 2019, pp. 1345-1348, ISSN2545-4439 ISSN 1857-923X
3. Havë Qarri, Jusuf Fejza. Motivation Factors At Work. Knowledge – International Journal, vol.28.5 December, 2018, pp. 1563- 1566, ISSN2545-4439 ISSN 1857-923X
4. Havë Qarri, Jusuf Fejza. Working Conditions As Motivation For Employees. Knowledge – International Journal, vol.28.1 December 2018, pp. 341-34, ISNN25454-4439 ISSN 1857-923X.

Представените материали кореспондират с темата на дисертационното изследване. Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на **Хаве Тахир Кяри** образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност „Организация и управление на производството”

Дата: 06.07.2020г.
град Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО: Доц.д-р Теодора Стоева

